

Sygn. akt IV CSK 175/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa K.K.
przeciwko E.T.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 października 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 29 czerwca 2016 r., sygn. akt XVI Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek adwokata B.G. ustanowionego z urzędu dla powódki o zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Powódka K.K. złożyła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 29 czerwca 2016 r., oddalającej apelację od wyroku Sądu Rejonowego [...] w G. z dnia 18 grudnia 2015 r., którym oddalono powództwo o zapłatę przeciwko E.T..

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Celem skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rola nie polega zatem na korygowaniu ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. W ramach tzw. przedsądu Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należyście umotywowano przyczyny powołane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania z uzasadnieniem jest oddzielną jednostką redakcyjną skargi kasacyjnej, uregulowaną w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Nie wystarcza odwołać się do uzasadnienia podstaw skargi kasacyjnej, nawet jeżeli wskazano w nim tożsame argumenty (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16 - nie publ.). Postanowienie w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania zapada bowiem podczas innego posiedzenia i w innym składzie jak rozpoznanie skargi kasacyjnej (art. 398¹⁰ zd. 2 k.p.c.).

W przedstawionej skardze oparto się na przyczynie wskazanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, dla skutecznego powołania się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej konieczne

jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 - nie publ.). Musi być oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Przy tym niezbędne jest wykazania, że naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut, naruszenia nawet oczywistego, określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, nie publ.). Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym - jego zdaniem - Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurystyczną argumentację. Uzasadnienie powołanej przyczyny nie spełnia powyższych wymagań.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, iż skarga nie wyodrębnia uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako odrębnej jednostki redakcyjnej od uzasadnienia podstaw kasacyjnych, co jest niedopuszczalne, gdyż odniesienie się do podstaw kasacyjnych na etapie przedsądu oznaczałoby wykroczenie poza zakres kognicji Sądu Najwyższego na tym postępowaniu. Z tych względów poddano ocenie tylko tę część skargi, która odwołuje się ono do nadmiernej lakoniczności motywów orzeczenia Sądu drugiej instancji, w szczególności przyjęcia za własne ustaleń Sądu Rejonowego bez merytorycznych rozważań, co wobec nieodniesienia się wprost do zarzutów apelacji dotyczących prawidłowości podstawy faktycznej ma świadczyć, że nie zostały one rozpoznane. Twierdzenie to nie odpowiada stanowi rzeczy. Sąd Okręgowy nie tylko podzielił prawidłowość ustaleń i ocen, ale i w kilkustronnicowym wywodzie szczegółowo wyjaśnił czy i dlaczego zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i 328 § 2 k.p.c. uznał za chybione. Przypomnieć

ponadto należy zgodne stanowisko judykatury, w myśl którego jeżeli sąd apelacyjny po rozpoznaniu sprawy w następstwie wniesionych środków odwoławczych akceptuje w całości lub w określonym zakresie ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, może ograniczyć się do stwierdzenia, że przyjmuje je jako własne, co spełnia minimalne wymaganie prawidłowego zastosowania art. 382 k.p.c. i art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Dalsza część tego fragmentu skargi kasacyjnej wprost kwestionuje prawidłowość podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Tymczasem, co jednoznacznie wynika z przepisów regulujących postępowanie kasacyjne Sąd Najwyższy jest nią związany, a podnoszenie w skardze zarzutów dotyczących oceny dowodów i poczynionych ustaleń jest niedopuszczalne (art. 398³ § 3 k.p.c., art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

Zważywszy na rażące naruszenie przez ustanowionego z urzędu pełnomocnika skarżącej zasad profesjonalizmu i nie zachowanie ustawowych wymogów skargi kasacyjnej Sąd Najwyższy nie uwzględnił jego wniosku o przyznanie od Skarbu Państwa kosztów pomocy prawnej.